

Walther Hendrik Josef Smeitink-Mühlbacher

Zpracovaly: Markéta Kochánková, Izabela Julie Koubová, Tereza Stejskalová, Lucie Vávrová, žákyně 8.A ZŠ E.Rošického 2, pod vedením paní učitelky Jiřiny Nápravníkové.

Pan Walther se narodil 22.4.1963 v městečku Doentinchem v Nizozemí. Zde žije většinu života, ale nyní je jeho přáním žít v České republice, kde našel část svojí rodiny. Cesta k tomuto odhalení byla velice dlouhá a začala v dobách mládí dědečka.

Walther pochází z rakousko-nizozemské rodiny. Maminka, Gréta Mühlbacher, se

narodila 28.5. 1930 ve vesnici Wilhering

v Rakousku. Vesnice se nachází asi 8 km od města Linz a je velice známá cysterciánským klášteřem.

Ve vesnici Wilhering patřila rodina Mühlbacher k velice váženým rodinám. Dědeček Walthera, Josef, zde byl starostou. Byl jeden z prvních členů rakouské socialistické strany. Funkci starosty bral jako poslání, vždy měl na mysli dobro obyvatel jeho milované vesnice. Ale přišel rok 1938 a nezvaný host. Nejen vesnice Wilhering, ale celé Rakousko muselo nadšeně vítat Adolfa Hitlera. Nejdříve anšlus, až poté referendum, ve kterém se měli obyvatelé Rakouska vyjádřit, zda chtějí být součástí Německé říše. Pan Josef a asi tři a půl tisíce Rakušanů hlasovalo proti Hitlerovi. Ve vesnici pouze dva hlasovali proti. To chtělo odvahu, na konci které byl trest. Oba museli odjet do tábora do Pardubic. Pan Josef byl v té době ženatý, měl tři dcery. Velice smutné loučení a velice těžké rozhodování. Dostal na výběr možnosti - trest smrti nebo narukovat do německé armády.

S ohledem na rodinu zvolil druhou možnost. Oblékl tedy německou uniformu a byl připraven k odjezdu na východní frontu. Oproti původnímu předpokladu byl ale odvelen do Nizozemí.

V roce 1940 nastoupil jako voják do Haarlemu, městečka, v jehož okolí se nacházela nádherná pole plná tulipánů. Jednou šel po chodníku a uslyšel:

„Pane, já Vás znám!“

Neuvěřitelná náhoda. Tím, kdo ho poznal tak daleko od rodné vesnice, byl strýc Pith.

HAARLEM

Poznali se v Rakousku na schůzi rakouské socialistické strany. Měli podobné názory, podobné životní hodnoty. Tato šťastná náhoda ovlivnila nejen pana Josefa, ale později i život jeho dcery Gréty. U strýce Pitha žil Josef celou válku. Vzájemně si pomáhali a společně přežili nelehké válečné období.

Pan Josef, který měl velké znalosti ze zemědělství, pomáhal splnit sen strýce Pitha a jeho manželky - stát se farmářem.

Téměř na konci války společně bojovali u města Arnhem. Operace Market Garden v září 1944 byla největší výsadková vojenská operace v dějinách. Ti, kteří zde bojovali, srovnávají bitvu s bitvou u Stalingradu.

Porážka spojenců u Arnhemu je považována za poslední velké vítězství Němců během bojů na západní frontě.

Když konečně válka skončila, mohl jet pan Josef za svojí rodinou. Vrátil se do rodné vesnice a radoval se, že může být se svými blízkými. V době po válce byly podmínky v Rakousku velice těžké. Pan Josef tedy udělal další důležité rozhodnutí. Dceři Grétě řekl:

*„Jsi nejmladší, dám tě na autobus
a pojedíš za strýcem Pithem a tetou
Olgou do Nizozemí.“*

Tehdy netušil, jak osudové rozhodnutí
to pro Grétu bude.

U strýce Pitha, v oblasti plné tulipánů, se jí líbilo. Našla zde svoji osudovou cukrárnu a životní lásku. Možná sladkou čokoládou chtěla zahnat stesk po rodině, která zůstala v Rakousku. V cukrárně se na ni usmál majitel, kterému se líbila a mlsat čokoládu za sympatickým Hendrikem chodila velice často. Nabídka k sňatku na sebe nenechala dlouho čekat, ale... Lidé v Nizozemí měli ještě v živé paměti hrůzy světové války. A Gréta pocházela z Rakouska. Ze země, která byla na straně nacistického Německa. Bratr Hendrika byl holandský partyzán, nesnášel Němce a Rakušany. To bylo hlavním důvodem, proč mu rodina zakazovala oženit se s Rakušankou. Zbývala pouze jediná možnost. Společně utekli do Rakouska a tam se vzali.

V Rakousku se narodila Waltherova sestra Sylvia. V této době žila rodina střídavě v Rakousku a Nizozemí. Vždy po 3 měsících nastalo velké balení a rodina se stěhovala. To bylo důvodem, proč se Walther o 7 let později narodil v Nizozemí. Tatínek zůstal celý život věrný cukrárně, maminka pracovala jako švadlena.

Malý Walther získal kromě jména od rodičů také jména svých dědečků - Hendrik je jméno holandského dědečka a Josef jméno rakouského dědečka. Smeitink je příjmení otce, Mühlbacher, v překladu mlynář, je jméno od rakouské části rodiny.

Smutné v životě rodiny bylo, že nizozemská část rodiny nevzala paní Grétu nikdy mezi sebe. Německý původ ji nemohli odpustit a až do její smrti v roce 2012 s ní nepromluvili.

„Ostatně jako další Holanďané nejsou tolerantní k Němcům a Rakušanům, a to až do dnes.“

Základní školu začal Walther navštěvovat střídavě v Nizozemí a Rakousku. Trvale se rodina usadila v Nizozemí až v době, kdy mu bylo téměř 15 let. Ze školních předmětů ho vždy nejvíce lákala historie a výtvarná výchova. Problémy mu nedělaly ani jazyky. V rodině používali němčinu, bavorštinu a nizozemštinu.

„Německy jsem uměl lépe než učitel.“

V současné době hovoří šesti jazyky a učí se další - češtinu.

Po základní škole přešel na gymnázium, které úspěšně ukončil. Na univerzitu nastoupil do univerzitního města Nijmegenu, kde se nachází nejstarší katolická univerzita. Jeho hlavním cílem bylo studium umění, vybral si tedy akademii výtvarného umění s pedagogickým zaměřením. Uměním se chtěl zabývat, ale zároveň chtěl i ostatním předávat své znalosti.

Univerzitní studium začal v roce 1980. V té době se Nijmegen říkalo Havana nad Rýnem. Bylo to velké akční centrum, studenti byli z 95 % komunisté. Walther se

s jejich politickými názory nikdy sám říká

neztotožnil, ale jak

„ bylo zajímavé je poslouchat, všude se vedly politické debaty, v hospodě, ve studiu.“ Tomu, co slyšel, nevěřil. Jak se žije ve státech, kde je komunistický režim, poznal z vlastní zkušenosti, protože po roce 1985 začaly jeho návštěvy komunistického Československa.

Studium na univerzitě ukončil v roce 1985 a začal pracovat na grafické škole

v Utrechtu.

Získal tam pozici nejmladšího učitele a vyučoval litografii - trojdimenzionální grafika v rovině. Na škole měl svůj ateliér, který sousedil s ateliérem Petra Skokana. Setkání s Petrem pařilo opět k těm osudovým setkáním, o která nebyla v rodině Walthera nouze. Petr pocházel z tehdejšího Československa, z města Dačice. Byl český disident a jeho otec byl generál ve druhé světové válce, František Skokan. V roce 1950 byl odsouzen za velezradu a popraven. Jako oběť politických procesů byl v roce 1969 plně rehabilitován. Když komunisté otce zabili, utekl Petr po roce

1968 do New Yorku a později se usadil v Nizozemí. Jako disident se nemohl do Československa vrátit. Měl zde ale svoji rodinu - maminku Kiru, sestru a kamarády. S Waltherem se domluvili, že mu bude dělat ambasadora, prostředníka, který bude zprostředkovávat komunikaci mezi Petrem a jeho rodinou. Jezdil tedy do Československa, setkal se s Petrovou rodinou a kamarády. Petrovi vozil videokazety a tím mu alespoň takto umožnil spojení s těmi, které nemohl osobně navštívit.

První příjezd do Československa byl velice zvláštní. Vojáci, prázdné obchody, šedé paneláky. Na ulicích lidé, kteří se nesmáli.

„Pro mě byl velký šok prázdné obchody. Každý obchod vypadal jako obchod na regály.“

„Obchody jsou sice prázdné, ale na to máme systém.“

Změna tohoto obrazu přišla v pátek odpoledne. Odjezd na chatu a úplně jiný svět - lidé se uvolnili, bavili, smáli, užívali si krásná přátelství. Tam pochopil, že v Československu se nežije svobodným životem, na který byl zvyklý, ale :

„že lidé mají od pondělí do pátku režim a v sobotu a neděli mají volné a užívají si.“

O víkendech na chatě se setkával s lidmi naladěnými na stejnou vlnu. Společně diskutovali, malovali, bavili se. Do Československa jezdil poměrně často. Podmínkou ale bylo získat vízum. To se mu ne vždy podařilo. Co bylo důvodem? To nikdy nevěděl. V případě zamítnutí se ale nevzdával a další cesta už byla schválená.

V Československu postupně získal hodně přátel, návštěvy ho inspirovaly v jeho tvorbě. Stejně tak ho inspiroval profesor Robert O'Brien. V té době studenti nejvíce malovali velice světlými barvami. Walther používal tmavé přírodní barvy, které hledá v Čechách, na Slovensku, v jižní Polsku a jižním Rakousku. O svém umění říká:

„Moje umění je dvoj a více dimenzionální, ať je to malba nebo struktura, maluji přírodní odstíny barev, které hledám hlavně v jižní Polsku, na Slovensku, v Čechách a jižním Rakousku. Nizozemí není vůbec pro mě, tady své odstíny barev nenajdu.“

Díky Petrovi a snaze po originalitě se tedy v osmdesátých letech poprvé ocitl v Československu. Tehdy si neuvědomil, že jeho rodina má kořeny nejen v Rakousku a Nizozemí, ale také v Československu. Bratr dědečka Josefa v roce 1920 z malé vesnice v Rakousku odešel za lepším životem do Brna. V rodině se o jeho dalších osudech nic nevědělo. Pouze to, že někde v Brně založil rodinu. Postupně jezdil Walther do Československa stále častěji a stále více myslel na to, že i zde žije část jeho rodiny. A opět náhoda. Svoji vzdálenou rodinu našel ve městě Rouchovany u Dukovan. Jeho dlouholetý přítel a spolupracovník, Petr Škarabela ho seznámil s kamarádem Jaromírem, který žije v Rouchovanech.

Při jednom z rozhovorů s Jaromírem se dozvěděl, že

„tady v Rouchovanech žije rodina Muhlbacher.“

Šok! Překvapení!

„Jezdím sem skoro 40 let a nikdy jsem to jméno tady neslyšel.“

V archívu potom našel doklady o tom, že se opravdu jedná o rodinu bratra dědečka Josefa. A to je důvod, proč chce žít na Moravě.

Walther je ženatý. Manželka Sylvia pochází z Nizozemí, z Oosterbeeku. Seznámili se před 30 lety na oslavě narozenin kamarádky. I zde se jednalo o osudové setkání a „lásku na první pohled“. 7.května oslavili 25.výročí sňatku. Vzhledem k velkému pracovnímu nasazení obou manželů se rozhodli pro bezdětné manželství. Walther bývá obvykle více než polovinu roku pracovně mimo domov. Sylvia pracuje jako sociální pracovníce pro děti do 18 let. Pracuje s dětmi, které se dopouští závažných kriminálních činů. Také tato práce je velice časově náročná. Oba manželé své práci věnují maximum a jsou v profesní dráze velice úspěšní.

Rozhodnutí žít v České republice je nejen Waltherovo, společně s ním ho sdílí také jeho manželka.

V roce 2006 společně koupili v Příštpu nedaleko Jaroměřic nad Rokytnou 350 let

starý dům.

Rekonstrukce této „ruiny“ trvala velice dlouho. Manželé ho opravili s respektem jako památku. Kromě obytných prostor je tam také galerie Artidomus

Vesnice Příštpo se pro manžele stala dalším domovem. Místní obyvatelé se nejdříve na malíře z Nizozemí dívali poněkud nedůvěřivě, nerozuměli jeho abstraktnímu umění. Podle nich by jeho obrazy mohl malovat jeho kocour. Ale postupně si mezi sebou vybudovali velice přátelské vztahy. Walther získal české občanství, v Příštpu může volit i kandidovat do úřadu, mezi sebe ho vzali i místní hasiči. Velice hrdý je na to, že pro pobyt v Československu se mu v minulosti podařilo získat zelenou kartu.

V galerii Artidomus pořádá Walther různé výstavy, sjíždějí se sem umělci z různých zemí.

**Benefiční koncert pro šici dílnu Vrátky
HLAVÁČ A PŘÁTELE**

Sobota 31. 8., 17 h., Kavárna v pohybu
Pavel Hlaváč společně s Kateřinou Šýkorovou, Pavlem Nelídem Vostalem, Adamem Kotrbou a Tomášem Svobodou zahrají pro chráněnou šici dílnu Vrátky. Výtěžek přispěje ke koupi nového výtáčného stroje pro švadleny se zdravotním hendikepem.

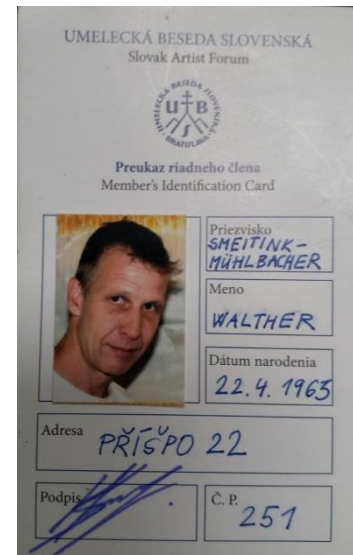
K Waltherovým přátelům nim patří také Petr Škarabela a Petr Šmejkal. Spolu s nimi v roce 2015 založil spolek CS156. Spolek má za cíl podporovat mladé umělce z Třebíče a okolí, pomáhá jim s realizací jejich projektů.

Zajímavý význam má v názvu číslo 156 :

„To je součet let nás tří.“

Projekt CS 156 je jednou z mnoha pracovních aktivit Walthera. Je malíř, poslední čtyři roky dělá také sochy, vyrábí šperky a textil, je specialista na svatební šaty. Stal se oficiálním kurátorem umělecké besedy na Slovensku.

Walther je především malíř, maluje neustále. Vždy současně pracuje na několika obrazech.

„Vždy nejdéle trvá udělat první tečku, první tah. Existuje i den, kdy stojím před plátnem a mám strach malovat. A pak přijde ta první tečka, první tah a už to jede automaticky.“

Walther rád maloval už od dětství. Maloval, modeloval, to byl a je jeho svět. A kde získává neustálou inspiraci pro své obrazy? Tuto otázku dostává neustále a neví, jak na ni odpovědět.

„Asi mám jiné brýle než ostatní. Ve všem vidím něco zajímavého. Koukám do reality, ale vidím ji trochu jinak. Vidím dvě auta a ze dvou udělám jedno. Půl škodovka, půl porsche. Pokud někdo po mě chce, abych mu namaloval krajinku a chce tam modré barvy. Ale já je tam nevidím. Maluji prostě jen tak, jak já chci, ne tak, jak to chtějí a vidí jiní.“

Na neustálé připomínky, aby byl v malbě pozitivní odpovídal :

„jsem pozitivní člověk, ale celý život maluji jinak než ostatní.“

